

[Kryger.]

modstander af statens udlånsvirksomhed, men vi må dog erkende, at visse områder inden for dansk erhvervsliv kan have brug for en hånds-rækning. Hvor en sådan hånds-rækning er nødvendig, mener vi absolut, det vil være bedre og billigere for staten i stedet for kontante lån at give garantier for lån i danske låneinstitutioner.

At dansk håndværk behøver muligheder for at skaffe kapital, vil man kunne forstå, når man tænker på hele statens udlånsvirksomhed til boligbyggeriet, hvor de sociale boligselskaber efter min mening indtager en præferencestilling. Da disse selskaber i stadig stigende grad placerer deres ordrer i kooperative selskaber, er staten gennem sin udlånsvirksomhed indirekte med til at støtte disse kooperative virksomheder og derved med til at skabe konkurrence til det private erhvervsliv. Det er af stor interesse for dansk erhvervsliv, at Danmark har et konkurrencedygtigt og forretningsminded håndværk, men det har også sin store betydning, at den kapital, som stilles til rådighed til udlån til private erhvervsvirksomheder, navnlig kommer det lille håndværk til gode, og dette har efter de erfaringer, jeg har indhøstet, været meget vanskeligt at realisere.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen fremhævede i for høj grad, synes jeg, de store virksomheder; det er i og for sig ikke dem, disse lån er tiltænkt. Man må meget nøje overveje, om det foreliggende lovforslag, hvorved lånevirkomheden foreslås lagt ud til bankerne og de andre private pengeinstitutter, vil give mere mulighed for kontakt med det lille håndværk og den lille industri.

Efter de oplysninger, der er fremsat af både den højtærede handelsminister og det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, er jeg klar over, at lovforslaget vil komme i udvalg, og i udvalget vil der blive brug for en lang række oplysninger. Det har efter min mening været hensigten med denne lovgivning, at navnlig den lille mand skulle kunne hjælpes, men som jeg sagde før og gerne vil understrege igen, har det, så vidt jeg har erfaret, vist sig at være meget vanskeligt at realisere dette på grund af de krav, der har været stillet fra statens side. Årsagen har vistnok i adskillige til-

fælde været den, at staten har haft meget vanskeligt ved at få de nødvendige konkrete oplysninger frem om de enkelte lånsøgere. Hvis man i samarbejde med Håndværksrådet eller lignende institutioner kunne lægge arbejdet ud i byerne eller i amterne, ville den ordning, som de ærede forslagsstillere foreslår, sikkert have større muligheder, i hvert fald indtil videre, for at blive en hjælp for den lille mand, hvem hjælpen egentlig har været tiltænkt.

Da jeg er klar over, at lovforslaget vil gå i udvalg, skal jeg ikke nu gøre flere bemærkninger, men jeg vil meget henstille, at arbejdet dér må gå hurtigt, således at den hjælp, som denne lovgivning tilsigter, hurtigt kan nå derud, hvor man har brug for den, nemlig i det lille håndværk og den lille industri.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Foss*):

Den højtærede handelsminister udtalte, at den låneordning, der har eksisteret for håndværket, havde haft meget stor betydning, jeg tror endog, den højtærede minister sagde: uendelig stor betydning, for håndværket. Det kan der dog vist sættes et spørgsmålstejn ved. De lånemuligheder, der har været, har ikke været udnyttet fuldt ud. I indeværende finansår er der til dato udlånt ca. 3 mill. kr., i forrige finansår ca. 4 mill. kr., og i finansåret 1954-55 androg de udlån, der fandt sted af statsmidler, kun ca. 2,7 mill. kr. Men lad det nu være.

En anden ting, den højtærede handelsminister omtalte, var, at efter det lovforslag, vi har fremsat, skal håndværkerne betale en højere rente end hidtil. Ja, dertil kan jo siges, at som det er i øjeblikket, er det skatteyderne, som betaler renten af de lån, der ydes håndværkerne, og om det er mere retfærdigt, tvivler jeg meget stærkt på. I det hele taget gik der gennem den højtærede handelsministers udtalelser en voldsom mistillid til bankernes muligheder for at administrere lån af denne art og en meget stor tiltro til, at staten kunne gøre det.

Jeg er ikke uenig med det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, som antydede, at der øjensynlig fra vor side her var tale om en ny politik med hensyn til udlån. Det er fuldstændig rigtigt. Dette forslag skulle i